

[Thoft]

I begge situationer har den amerikanske præsident ingen pligt til at rådføre sig med nogen som helst, heller ikke med NATO-rådet. Ønsker USA at bruge atomvåben, er det altså rystende ligegyldigt, hvad Danmark mener, så bruger de dem. Vi har ingen som helst indflydelse.

Har vi da indflydelse på, om der skal fremføres atomvåben til Danmark i en spændingssituation? I realiteten har vi efter min opfattelse heller ikke det. Der findes ingen planer for den eller de situationer, hvor Danmark ikke ønsker at overgå til NATO-kommandosystemet, fordi vi måske gerne ville bevare vores egen mulighed for at styre. Der findes ingen alternative planer for den situation, at vi ikke ønsker at modtage forstærkninger i en krisesituation, og der findes slet ingen alternative planer for det tilfælde, at vi skulle sige nej til atomvåben i en krisesituation.

Jeg var i september i år på besøg på det såkaldte Führungsakademie der Bundeswehr i Hamburg, det, der er under ledelse af generalmajor Dieter Klaus. Det er sådan et sted, hvor man uddanner elitesoldater på officersniveau, ikke bare fra NATO, men fra stort set alle de afskyelige diktaturstater, der findes i denne verden, måske de østeuropæiske undtaget. Jeg spurgte her, om ikke det giver NATO store problemer, at der for Danmarks vedkommende ikke er automatik i overgangen til enhedskommando, automatik i overgangen til tilkaldelse af forstærkninger og fremfor alt automatik i spørgsmålet om modtagelse af atomvåben i krisesituationer.

Svaret kom prompte: »Ja men det er da ikke vores problem at fremlægge alternative planer.« Deres regering, sagde de til os, har taget et forbehold over for atomvåben. Som bekendt gælder dette kun i fredstid. Deres regering har haft indsigt i alle NATOs planer og kender deres forudsætninger. Deres regering har bekræftet Danmarks tilslutning til Saccurs forstærkningsplan og General Defence Plan – hvad det så er – og det planlægger vi efter. Om der skulle være interne danske problemer, kommer ikke os ved. Det er et rent internt spørgsmål. I forhold til NATO tegner Deres regering landet. Derfor har vi naturligvis ingen alternative planer. Hvad skulle være formålet hermed?

Såfremt Danmark i en spændingssituation skal forhindre fremførsel af atomvåben på

dansk jord – og det siger et flertal i denne sal jo at man vil forhindre, det siger også socialdemokratiet, det siger også de radikale, hvis de da ikke på dette tidspunkt finder et eller andet komma, der skal flyttes, for at de kan stemme for det – hvis Danmark i en spændingssituation skal forhindre fremførsel af atomvåben, nå ja, så må vi konstatere, at der i enhedskommandoområdet er masser af atomvåben, som i en krisesituation vil komme under dansk operativ kommando, eller rettere: dansk er det jo ikke, for Combaltap har jo NATO-kasketten på. Er det tænkeligt, at disse to styrker, de danske og de slesvigholstenske, skal kæmpe under forskellige operative doktriner? Næppe. I så fald måtte vi bryde både med forstærkningsstrategien og med enhedskommandoen, og er det tænkeligt, at regeringen eller folketinget i en krisesituation, hvor man må forvente, at alting står på højkant, har nerver eller rygrad nok til at sige klart fra på to så væsentlige punkter, når der ikke foreligger nogen som helst alternativ planlægning, og når vi godt ved, hvad rådet fra de militære planlæggere vil være, nemlig at selvfølgelig skal vi sige ja til forstærkninger, selvfølgelig skal vi sige ja til atomvåben, selvfølgelig skal vi sige ja til overgang til enhedskommando? Er der da noget håb om, at regeringen har rygrad til at sige nej til den slags? Selvfølgelig er der ikke det.

Derfor er der efter min mening kun ét svar i den situation, vi står i, nemlig i så god tid som overhovedet muligt at give et klart signal til NATO og sige fra, sige klart fra, så klart, at NATO er nødt til, er pisket til at ændre forudsætningerne for den krigsførelse, der gælder for vores område, så man er nødt til at ændre forudsætningerne for enhedskommandoen, så man er nødt til at ændre forudsætningen for forstærkningsplanerne.

Jeg vil nu fremsætte forslag om motiveret dagsorden. Det kan godt være, at en og anden har hørt det før, men vi har jo tre debatter i dag, og alle gode gange er tre. Nu prøver SF og VS altså endnu en gang, om ikke det er muligt at få socialdemokratiet til at leve op til erklæringerne fra deres eget landsmøde. Forslaget lyder således:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget udtaler, at Danmark skal forblive atomvåbenfrit i freds-, krise- og krigs-